

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie V./2018
Senát III

Nález:

spisová značka	III. ÚS 415/2017
populárny názov	Platnosť kúpnej zmluvy
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	10.04.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Správanie predávajúceho týkajúce sa posúdenia platnosti právneho úkonu vyjadreného vo faxovej správe, konkrétne neodôvodnené prehliadanie prejavu vôle v nej vyjadreného, bolo ústavným súdom vyhodnotené ako „oportunizmus zárobku zastieraný atakom na súdenie veci v duchu krajného formalizmu“.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ si v konaní pred okresným súdom uplatnil nárok na zaplatenie sumy 33.193,92 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody a ušlého zisku a sumy 16.596,96 eur s príslušenstvom z titulu zmluvnej pokuty. Nárok na náhradu škody a ušlého zisku sťažovateľ odôvodňoval tým, že žalovaný si v rozpore s kúpnu zmluvou uzavretou s právnym predchodcom žalobcu neobjednal sklenené a plastové poháre s jeho logom. Pokiaľ ide o nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, tento mal vzniknúť porušením záväzku exkluzivity, t.j. povinnosti odoberať vyššie uvedený tovar výlučne u právneho predchodcu žalobcu, ktorého plnenie bolo zmluvnou pokutou zabezpečené. Okresný súd žalobu v časti o zaplatenie náhrady škody a ušlého zisku zamietol a v prevyšujúcej časti jej vyhovel. Po odvolaniach oboch strán sporu krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu v zamietavej časti výroku a vo zvyšnej časti zmenil rozsudok tak, že žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré bolo zamietnuté rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší súd"). Zamietavé rozhodnutia všeobecných súdov vychádzali zo záveru, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli na dobu neurčitú rámcovú kúpnu zmluvu o predaji tovaru, ktorého množstvo malo byť presne špecifikované vždy do 30. novembra v príslušnom kalendárnom roku. Ešte pred prvou objednávkou však právny predchodca žalobcu zmluvu faxovým podaním vypovedal, preto došlo k jej zániku a nároky žalobcu neboli dôvodné. Sťažovateľ podal proti rozsudku najvyššieho súdu ústavnú sťažnosť odôvodnenú tým, že všeobecné súdy podľa jeho názoru 1. nesprávne posúdili platnosti spornej kúpnej zmluvy, resp. nesprávne hodnotili spornú kúpnu zmluvu ako rámcovú (sťažovateľ prizvukoval striktnú a formálnu viazanosť strán platne uzatvorenou zmluvou); 2. nesprávne posúdili faxovú správu ako vypovedanie zmluvy žalovaným

	(sťažovateľ zdôrazňuje neurčitost' právneho úkonu spôsobujúcu jeho neplatnosť); 3. nesprávne posúdili dohody o exkluzivite (sťažovateľ, vychádzajúc z bodov 1 a 2 tvrdí platnosť a formálnu vymáhateľnosť uvedeného zmluvného dojednaní).
z odôvodnenia	<p>Z obsahu spisu vyplynulo, že právny predchodca sťažovateľa uzavrel 5. februára 1996 so žalovaným, ako kupujúcim kúpnu zmluvu, ktorou sa v čl. II „predávajúci zaviazal dodať kupujúcemu poháre sklenené a plastové všetkých druhov s logom kupujúceho v množstve a cenách dohodnutých podľa potrieb kupujúceho s tým, že tieto množstvá a ceny budú konkretizované v ročných objednávkach vo forme dodatku k tejto zmluve, pričom Kupujúci a Predávajúci sú povinní najneskoršie do 30. 11. bežného roku upresniť požiadavky na množstvá pohárov na nasledujúci rok s toleranciou 10 %“. Kúpna zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú. V čl. V. bode 7/ Kúpnej zmluvy sa Kupujúci výslovne zaviazal nakupovať poháre len prostredníctvom predávajúceho. V čl. VII bod 4/ Kúpnej zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že v prípade porušenia povinnosti zo strany kupujúceho dohodnutej v bode V/7 (t.j. povinnosť nakupovať poháre výlučne od Predávajúceho) je kupujúci povinný zaplatiť predávajúcemu zmluvnú pokutu vo výške 16.596,96 eur a ušlý zisk, pričom otázka náhrada škody týmto ustanovením nebola dotknutá.</p> <p>Dňa 2. apríla 1996 zaslal kupujúci predávajúcemu faxovú správu, v ktorej uviedol, že „... dňa 25. 03. 1996 sa vedenie našej a. s. rozhodlo ustúpiť od spolupráce s Vašou firmou, týkajúcej sa sklenených pohárov s firemným logom. Predávajúci posúdil uvedený fax podľa obsahu ako neplatné odstúpenie Kupujúceho od Kúpnej zmluvy.“.</p> <p>Pri hodnotení opodstatnenosti rozhodnutia sporu bol ústavný súd toho názoru, že podstata problému tkvie v posúdení prejavu vôle žalovaného (kupujúceho), ktorý bol obsahom faxovej správy, a taktiež v posúdení na faxovú správu bezprostredne nadväzujúceho správania sa zmluvných strán. Sťažovateľ považoval prejav vôle kupujúceho vo faxovej správe za neurčitý, čím spochybňoval jeho platnosť. Argumentoval tým, že z tak neurčitého oznámenia predávajúci nemohol vedieť určiť, či žalovaný chce vypovedať uzatvorenú spornú kúpnu zmluvu alebo či chce od tejto zmluvy odstúpiť. Sťažovateľ teda zaujímal v spore prísne kategorické tvrdenie všetko alebo nič.</p> <p>Vec je ale možné vidieť aj z inej perspektívy. Predávajúci, uvedomujúc si, že mu druhá zmluvná strana (žalovaný – kupujúci) oznámila zámer nepokračovať s ním v zmluvnej spolupráci, vyhodnotil ho ako neplatný právny úkon, nehodný vysvetlenia a rozhodol sa tento prejav vôle odignorovať. Vo faxovej správe je však výslovne uvedené, že kupujúci nemá záujem o cenník (z 29. marca 1996), ktorý mu predávajúci zaslal, pričom dohoda o množstve a cene odoberaného tovaru mala prebehnúť do 30. novembra bežného roku. Argument vyzdvihujúci nepresnosť vyjadrenia vo faxovej správe, podľa ktorého kupujúci ustupuje len od dodávky sklenených tovarov, nie je pre posúdenie veci argumentom rozhodujúcim, pretože vo faxovej správe bol zároveň vyjadrený nezáujem o cenník odoberaného tovaru ako takého (t. j. aj sklenených pohárov). S prihliadnutím na uvedené z faxovej správy bolo možné usudzovať na to, že kupujúci dáva najavo neochotu pristúpiť k dohode o množstve a cene odoberaného tovaru. Táto okolnosť sa stáva zaujímavou v spojení s ďalšou.</p> <p>Sťažovateľ pred súdmi vec prezentuje v rámci krajného formalizmu. Odpoveď na takto formulovaný postoj je hodnotová. Bez ohľadu na to, či predávajúci vedel alebo nevedel vyhodnotiť faxovú správu za odstúpenie alebo výpoveď spornej kúpnej zmluvy, vôľa ukončiť spoluprácu ako taká bola daná najavo (a pre tento moment je nepodstatné, akým spôsobom sa zmluvná spolupráca mala ukončiť). Ústavný súd z uvedeného dôvodu vidí v konaní sťažovateľa oportunistiku zárobku, keď už nie na zmluve, tak aspoň na zmluvnej pokute.</p> <p>Čo sa týka námietok, že platný právny poriadok nepozná pojem rámcovej kúpnej zmluvy, ústavný súd dodáva, že úvaha, ktorú v rozhodnutiach krajského súdu a najvyššieho súdu stelesňuje pojem rámcovosti, vypovedá len o tom momente</p>

	<p>zmluvného vzťahu, ktorý ponechával zmluvným stranám priestor pre konkretizáciu množstva a ceny odoberaného tovaru osobitnými dodatkami k spornej kúpnej zmluve. Námieta nesprávneho hodnotenia spornej kúpnej zmluvy ako rámcovej podľa názoru ústavného súdu nie je spôsobilá riešiť meritum sporu.</p> <p>Námieta porušenia dohody o exkluzivite je sťažovateľom odvodzovaná od formálnej platnosti spornej kúpnej zmluvy. Tá je sťažovateľom určovaná na základe posúdenia prejavu vôle stelesneného vo faxovej správe ako neplatného právneho úkonu. Správanie predávajúceho týkajúce sa posúdenia platnosti právneho úkonu vyjadreného vo faxovej správe, konkrétne neodôvodnené prehliadanie prejavu vôle v nej vyjadreného, bolo ústavným súdom už vyhodnoteného ako neprimerané vzhľadom na okolnosti prípadu. Ústavný súd v tomto správaní vzhliadol oportunisticky zárobku zastieraný atakom na súdenie veci v duchu krajného formalizmu.</p> <p>Čo sa týka konkrétnych okolností tvrdeného porušenia dohody o exkluzivite, sťažovateľ tvrdil porušenie dohody o exkluzivite ešte predtým, než ku konkretizácii objednávky na druhý rok malo dôjsť. Možno teda konštatovať, že dojednanie o exkluzivite sa svojimi účinkami vzťahovalo až na obdobie nasledujúceho roka, v ktorom však sporná kúpna zmluva už bola platne vypovedaná.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu dovolací súd sa so všetkými námietkami sťažovateľa v každom smere náležite vysporiadal a riadne vysvetlil dôvody zamietnutia dovolania.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosti sťažovateľa nevyhoveli.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: IV. ÚS 147/08, I. ÚS 17/01, II. ÚS 58/98
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	zmluva-platnosť zmluva-nepomenovaná vôľa, prejav vôle-určitosť

spisová značka	III. ÚS 630/2017
populárny názov	Doplňujúci rozsudok a uznesenie
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	10.04.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Predpokladom pre vydanie doplňujúceho rozsudku alebo uznesenia je, že súd v doplňovanom rozhodnutí nerozhodol o niektorej časti predmetu konania a strana navrhla doplnenie rozhodnutia do 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia; súd môže bez návrhu doplniť rozhodnutie iba do momentu nadobudnutia jeho právoplatnosti.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť proti doplňujúcemu uzneseniu okresného súdu, ktorým jej ako povinnej v exekučnom konaní bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania exekútora. Uviedla, že predmetné exekučné konanie bolo

	<p>zastavené uznesením okresného súdu zo dňa 6. februára 2017, ktoré bolo súdnej exekútorke doručené dňa 16. februára 2017 a právoplatnosť nadobudlo dňa 20. februára 2017. Súdna exekútorka následne dňa 23. marca 2017 požiadala okresný súd o vydanie doplňujúceho rozhodnutia s odôvodnením, že v rozhodnutí o zastavení exekúcie vo výroku o trovách konania súd nerozhodol o náhrade časti jej trov. Na základe tohto podania okresný súd vydal dňa 13. apríla 2017 doplňujúce uznesenie, ktorým uložil sťažovateľke povinnosť nahradiť súdnej exekútorke ďalšie trovy konania. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti okrem iného argumentovala, že pri vydaní sporného doplňujúceho uznesenia neboli splnené podmienky podľa ust. § 225 CSP v spojení s ust. § 234 ods. 2 CSP.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Ústavný súd v rozhodnutí poukázal na svoju judikatúru, v zmysle ktorej je úlohou nie je posudzovať vhodnosť a účelnosť výkladu príslušného právneho predpisu všeobecným súdom, ale hodnotiť, či v konkrétnej veci uskutočnený výklad právnej normy je ústavne udržateľný, t. j. či nie je arbitrárny (svojvoľný) alebo zjavne neodôvodnený. Inými slovami, úlohou ústavného súdu je zistenie, či spôsob, akým boli uvedené predpisy aplikované alebo sa dotkli sťažovateľa, viedol k porušeniu ústavy a príslušných medzinárodných zmlúv.</p> <p>Podľa § 225 ods. 1 CSP ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže strana do 15 dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu. Podľa § 225 ods. 2 CSP doplnenie urobí súd doplniacim rozsudkom, na ktorý sa primerane použijú ustanovenia o rozsudku. Ak súd nevyhovie návrhu strany na doplnenie rozsudku, návrh zamietne.</p> <p>Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.</p> <p>Podľa § 226 CSP právoplatnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť rozhodnutia.</p> <p>Podľa § 238 ods. 1 CSP doručené uznesenie, ktoré nemožno napadnúť odvolaním alebo sťažnosťou, je právoplatné.</p> <p>Ako z hypotézy normy obsiahnutej v § 225 ods. 1 CSP vyplýva, základným predpokladom vydania doplňujúceho uznesenia je, že súd v doplňovanom rozhodnutí nerozhodol o niektorej časti predmetu konania a strana navrhla doplnenie rozhodnutia do 15 dní od doručenia rozhodnutia, ktoré navrhuje doplniť; súd môže bez návrhu doplňujúcim rozhodnutím doplniť rozhodnutie iba do momentu nadobudnutia jeho právoplatnosti.</p> <p>Z obsahu súdneho spisu a tvrdení sťažovateľky a samotnej súdnej exekútorke vyplýva, že uznesenie o zastavení exekučného konania a o náhrade trov exekúcie zo 6. februára 2017 bolo súdnej exekútorke doručené dňa 16. februára 2017. Súdna exekútorka však doručila návrh na vydanie doplňujúceho uznesenia okresnému súdu až 23. marca 2017, t.j. nebola splnená podmienka podania návrhu v lehote stanovenej v § 225 ods. 1 CSP. Okrem toho vyššie uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 20. februára 2017 a doplňujúce uznesenie bolo vydané až 13. apríla 2017, teda neboli ani splnené podmienky doplnenie súdom bez návrhu, pretože takto môže súd postupovať iba vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré právoplatnosť ešte nenadobudlo.</p> <p>Ústavne neudržateľným a nekonzistentným sa potom javí opačný záver okresného súdu, ktorý považoval podmienky stanovené v hypotéze normy obsiahnutej v § 225 ods. 1 CSP za naplnené a umožňujúce napadnúť rozhodnutie vydaté.</p>

	<p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Na základe vyššie uvedeného ústavný súd konštatoval porušenie práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: IV. ÚS 342/2010, I. ÚS 13/00, III. ÚS 63/06
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	právoplatnosť uznesenie exekúcia-trovy exekúcie

spisová značka	III. ÚS 21/2018
populárny názov	Rýchlosť konania a kontradiktórnosť pri väzbe
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	02.05.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5
analytická právna veta	Požiadavke neodkladnosti alebo urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ podal na okresnom súde elektronicky dňa 10. augusta 2017 žiadosť o prepustenie z väzby, ktorej okresný súd vyhovel uznesením zo dňa 27. septembra 2017. Uvedené uznesenie bolo na základe sťažnosti krajskej prokuratúry zrušené krajským súdom, ktorý žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietol a nenahradil jeho väzbu dozorom probačného a mediačného úradníka. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť proti postupu okresného súdu a rozhodnutiu krajského súdu z dôvodov, že a) okresný súd o žiadosti o prepustenie z väzby nerozhodol urychlene a včas; a b) krajský súd nerešpektoval zásadu kontradiktórnosti a princíp rovnosti zbraní, keďže sťažovateľovi pred svojim rozhodnutím nedoručil písomné vyhotovenie sťažnosti krajskej prokuratúry.
z odôvodnenia	I. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd z obsahu spisu zistil, že sťažovateľ elektronickým podaním doručeným okresnému súdu 10. augusta 2017 požiadal o prepustenie jeho osoby z väzby na slobodu. Urobil tak prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy, t. j. prístupového miesta určeného pre centrálnu elektronickú úradnú komunikáciu s orgánmi verejnej moci. Na hlavnom pojednávaní 6. septembra 2017 okresný súd sťažovateľovi oznámil, že predmetnou žiadosťou nedisponuje, preto ho vyzval na jej doručenie v listinnej podobe. Následne bola žiadosť okresnému súdu doručená poštou 13. septembra 2017. Rozhodnuté o nej bolo na hlavnom pojednávaní 27. septembra 2017. K doručovaniu rozhodnutia okresný súd pristúpil 28. septembra 2017 a sťažovateľovi bolo doručené 2. októbra 2017, jeho obhajcovi a krajskej prokuratúre 4. októbra 2017. Písomné odôvodnenie sťažnosti krajskej prokuratúry proti prvostupňovému rozhodnutiu podanej na hlavnom pojednávaní konanom 27. septembra 2017 bolo okresnému súdu doručené 9. októbra 2017. O opravnom prostriedku krajskej prokuratúry krajský súd rozhodol 19. októbra

	<p>2017 po tom, ako mu bol trestný spis predložený okresným súdom 12. októbra 2017. Druhostupňové rozhodnutie, ktoré doručoval krajský súd, sťažovateľ a jeho obhajca prevzali 6. novembra 2017.</p> <p>Na základe uvedeného možno zo skutkového hľadiska konštatovať, že od doručenia žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu okresnému súdu 10. augusta 2017 do vydania prvostupňového rozhodnutia 27. septembra 2017 uplynulo celkom 48 dní. K predloženiu trestného spisu na rozhodnutie o sťažnosti krajskej prokuratúry krajskému súdu došlo až 12. októbra 2017, t. j. o ďalších 15 dní. Celková doba rozhodovania o osobnej slobode sťažovateľa tak na okresnom súde predstavovala dobu 63 dní, čo už neakceptovateľne zasiahlo do sťažovateľom označeného základného práva na osobnú slobodu a jeho práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti trvania väzby.</p> <p>II. Pokiaľ ide o rozhodnutie krajského súdu, medzi účastníkmi konania bolo nesporné, že dôvody sťažnosti krajskej prokuratúry neboli sťažovateľovi, resp. jeho obhajcovi doručené, a preto sa sťažovateľ nemohol k týmto dôvodom vyjadriť. Podľa názoru krajského súdu však za danú situáciu zodpovedal okresný súd, ktorého povinnosťou bolo písomné dôvody sťažnosti krajskej prokuratúry doručiť stranám trestného konania, keďže tieto boli doručené súdu prvého stupňa pred predložením trestného spisu druhostupňovému súdu.</p> <p>Ústavný súd však túto obranu krajského súdu v súvislosti s ochranou základných práv sťažovateľa nemohol akceptovať. Ak totiž o pochybení okresného súdu v tejto otázke vedel, a z predĺženého trestného spisu to vedieť mal a mohol, bol povinný túto chybu napraviť. Je zrejmé, že krajský súd vychádzajúc z konkrétnych okolností predmetnej veci mal relatívne dostatočný časový priestor na to, aby postupoval v konaní rešpektujúc predovšetkým judikatúru ESĽP. Pri rozhodovaní o sťažnosti krajskej prokuratúry proti rozhodnutiu o nahradení väzby sťažovateľa krajský súd tak vychádzal (len) z obsahu (dôvodov) sťažnosti krajskej prokuratúry bez možnosti sťažovateľa oboznámiť sa s jej obsahom a prípadne k nej zaujať i stanovisko na obhajobu svojich práv. Aj podľa príslušnej zákonnej úpravy (§ 72 ods. 2 ôsma veta Trestného poriadku) sa návrhy a žiadosti prokurátora majú bez meškania doručiť obvinenému, čo v súlade s judikatúrou ústavného súdu možno považovať za súčasť záruk vyplývajúcich z čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</p> <p>Vychádzajúc z vyššie uvedeného ústavný súd konštatoval porušenie práva sťažovateľa na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu a bezpečnosť zaručené v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s požiadavkou neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu postupom okresného súdu; ako aj porušenie vyššie uvedených práv v súvislosti s porušením zásady kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbrani uznesením krajského súdu.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľovi tiež priznal právo na finančné zadostučinenie vo výške 1 000 eur a právo na náhradu trov konania.</p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 67/03 ESĽP: rozsudky vo veciach Koendjibiharie v. Holandsko, de Wilde proti Belgicku, Trzaska proti Poľsku.</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	

klúčové slová	väzba-rýchlosť rozhodovania konanie-princíp rovnosti zbraní v konaní trestné konanie konanie-kontradiktórnosť
----------------------	--

spisová značka	III. ÚS 98/2018
populárny názov	Náhrada trov podľa ust. § 257 CSP
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	02.05.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 4
analytická právna veta	Právna istota spolu s požiadavkou ochrany legitímnych očakávaní znamená, že dotknutá osoba má právo na vysvetlenie dôvodov, pre ktoré sa konajúci orgán verejnej moci od stabilného, doteraz zastávaného právneho názoru odchyľuje.
skutkový stav a základné fakty	V konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, v ktorom bola sťažovateľka v pozícii žalovanej, rozhodol okresný súd na základe späťvzatia návrhu o zastavení konania a súčasne žalobkyni priznal proti žalovanej právo na náhradu trov v celom rozsahu. Na základe odvolania sťažovateľky bol výrok o náhrade trov konania zrušený krajským súdom, ktorý vec vrátil okresnému súd na ďalšie konanie. Vo svojom novom rozhodnutí o náhrade trov konania okresný súd opätovne priznal žalobkyni právo na náhradu trov konania v celom rozsahu, čo odôvodnil tým, že v čase podania žaloby bol nárok žalobkyne dôvodný, keďže žalovaná bola neoprávnene zapísaná ako vlastníčka sporných nehnuteľností v katastri nehnuteľností na základe neplatnej kúpnej zmluvy. Po začatí konania však po proteste prokurátora došlo k zrušeniu rozhodnutia o zápise vlastníckeho práva žalovanej, v dôsledku čoho predmet súdneho konania odpadol. Túto skutočnosť však žalobkyňa svojim konaním ovplyvniť nemohla, preto je súd priznal právo na náhradu trov konania podľa ust. § 256 CSP a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaná neplatnosť kúpnej zmluvy popierala. Sťažovateľka podala aj proti druhému uzneseniu okresného súdu o náhrade trov konania odvolanie a žiadala, aby jej krajský súd priznal právo na náhradu trov konania. Svoje odvolanie odôvodnila tým, že za zastavenie konania je zodpovedná žalovaná. Na základe odvolania sťažovateľky krajský súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že právo na náhradu trov konania (vrátane odvolacieho konania) nepriznal žiadnemu z účastníkov konania a to podľa ust. § 257 CSP. Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že za zastavenie konania síce procesne zodpovedá žalobkyňa, avšak z dôvodov hodných osobitného zreteľa nie je možné žalovanej priznať právo na náhradu trov konania. Dôvody hodné osobitného zreteľa podľa krajského súdu spočívali v okolnostiach prípadu, ktorý bol iba jedným z množstva konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vyvolaných v súvislosti s výkupom pozemkov pre strategický objekt (továreň na výrobu automobilov). V týchto konaniach došlo k zmene pomerov, keď na základe protestu prokurátora bol zrušený vklad vlastníckeho práva v prospech žalovanej, pričom následne si na nehnuteľnosti uplatnil predkupné právo štát, na základe čoho žalobkyňa svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti previedla a v čase rozhodovania súdu už nebola vlastníčkou nehnuteľnosti.

	<p>Sťažovateľka rozhodnutie krajského súdu napadla na ústavnom súde s tým, že podľa jej názoru v danom prípade neboli splnené podmienky pre rozhodnutie o náhrade trov konania podľa ust. § 257 CSP, pričom odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu bolo v tomto smere nepreskúmateľné. Okrem iného tým podľa sťažovateľky bolo porušené aj jej právo na majetok.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Ústavný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že napadnuté uznesenie krajského súdu nebolo vo vzťahu k aplikácii § 257 CSP presvedčivo odôvodnené, a táto skutočnosť v konečnom dôsledku mala za následok nepreskúmateľnosť a ústavnú neudržateľnosť ním vydaného rozhodnutia. Krajský súd nedal vo svojom rozhodnutí odpoveď na všetky dôležité otázky, preto jeho prístup pri rozhodovaní o podanom odvolaní nemožno hodnotiť inak ako prísne formalistický, odporujúci obsahu základného práva na súdnu ochranu zaručeného a práva na spravodlivé súdne konanie.</p> <p>Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu zistil, že v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu žalobkyňa (okrajovo) poukázala „i na ustanovenie § 257 CSP, ktoré z hľadiska náhrady trov konania predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti na zastavení konania“, v súvislosti s čím „súd by mal preskúmať“, či zo skutkových okolností nevyplývajú predpoklady i pre jeho uplatnenie“. K odvolaniu žalobkyne sa sťažovateľka vyjadrila podaním doručeným okresnému súdu 12. septembra 2017, avšak na uvedený „návrh“ žalobkyne osobitne nereagovala. Krajský súd sťažovateľku (ale ani žalobkyňu) k prípadnej aplikácii § 257 CSP explicitne nevyzval, a teda o podanom odvolaní rozhodol spôsobom, ktorý je arbitrárny, a tým ústavne nesúladný, pretože nevytvoril procesný priestor umožňujúci sťažovateľke (strane sporu) vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia.</p> <p>Ústavný súd zároveň ako ústavne nesúladnú vníma existenciu rozhodnutí krajského súdu vydaných v skutkovo identických prípadoch, v ktorých rozhodol odchylným spôsobom a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov prvostupňového konania, ako aj odvolacieho konania. Zo svojej rozhodovacej činnosti (II. ÚS 569/2017) má však ústavný súd vedomosť aj o existencii rozhodnutia, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu o priznaní náhrady trov konania žalobcovi v rozsahu 100 % a zároveň rozhodol o priznaní nároku žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania.</p> <p>V tejto súvislosti ústavný súd už v minulosti vyslovil, že aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty, ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (III. ÚS 300/06). Pokiaľ súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (III. ÚS 192/06). Potreba vysporiadať sa so známym rozhodnutím súdu v obdobnej veci (osobitne, ak ide o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) z hľadiska jeho dôvodov, pokiaľ súd dospeje následne k opačnému názoru, je súčasťou požiadavky na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (II. ÚS 426/2012). Právna istota spolu s požiadavkou ochrany legitímnych očakávaní principiálne neznamená právo účastníka konania na rovnaké právne posúdenie jeho veci. Nesporne však znamená právo na vysvetlenie dôvodov, pre ktoré sa konajúci orgán verejnej moci od stabilného, doteraz zastávaného právneho názoru odchyľuje.</p> <p>Ústavný súd preto rozhodol, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ústavný súd preto toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil</p>

	<p>krajskému súdu na ďalšie konanie.</p> <p>Ústavný súd sťažnosti v časti týkajúcej sa porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyhovelo, keďže strohé tvrdenie sťažovateľky o potrebe „svoje vlastnícke práva aktívne brániť“, s čím je spojený vznik nákladov na právne zastúpenie“, ktorým ho odôvodňovala, nepovažoval vzhľadom na obsah označených práv za právne relevantné, opodstatňujúce ústavný súd prijať záver o ich porušení.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>občianske súdne konanie-Civilný sporový poriadok</p> <p>trovy konania</p> <p>dôvody hodné osobitného zreteľa</p>

Uznesenie:

spisová značka	III. ÚS 97/2018
populárny názov	Obnova konania pred ústavným súdom
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	Konanie o obnove konania pred ústavným súdom
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	13.03.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Lehota na podanie návrhu na obnovu konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky neprestáva plynúť, ak sťažovateľ podá na všeobecnom súde návrh na obnovu súdneho konania, ktoré predchádzalo konaniu na ústavnom súde.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka sa návrhom doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") dňa 16. februára 2018 domáhala obnovy konania pred ústavným súdom s odôvodnením, že povinnosť obnoviť konanie vyplýva z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len EŠLP). Uvedené rozhodnutie EŠLP bolo sťažovateľke prostredníctvom jej právneho zástupcu doručené dňa 12. júna 2015 a vyplýva z neho, že Slovenská republika porušila právo sťažovateľky na pokojné užívanie jej majetku a tiež právo na spravodlivé súdne konanie a to rozhodnutiami všeobecných súdov v súdnych konaniach, v ktorých bola sťažovateľka stranou sporu, pričom tieto rozhodnutia neúspešne napadla aj na ústavnom súde. V konaní pred EŠLP si sťažovateľka okrem iného uplatnila aj nárok na náhradu škody, vo vzťahu ku ktorému však EŠLP poukázal na možnosť obnovy konania pred všeobecnými súdmi podľa (v tom čase platného) ust. § 228 ods. 1 písm. d) OSP. Pokiaľ ide o zachovanie šesťmesačnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania pred ústavným súdom podľa ust. § 75 ods. 5 zák. č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, sťažovateľka uviedla, že táto bola zachovaná, keďže si návrh na obnovu konania neúspešne uplatnila najskôr na všeobecných súdoch. Záver o zachovaní lehoty podporila poukazom na judikatúru ústavného súdu, v zmysle ktorej dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu je zachovaná, ak sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti neúspešne využije

	možnosť podať vo veci dovolanie (ako príklad uviedol rozhodnutie vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. IV. ÚS 481/2011).
z odôvodnenia	<p>Európsky súd pre ľudské práva rozsudkom vo veci sťažovateľky proti Slovenskej republike dospel k záveru o porušení čl. 6 dohovoru Slovenskou republikou, ktorá je zmluvnou stranou tohto dohovoru. Pri svojom rozhodovaní vychádzal z tej skutočnosti, že „o nárokoch sťažovateľky založených na spornej vlastnej zmenke sa rozhodlo s právnou silou res iudicata a že právoplatný rozsudok v jej prospech bol zrušený na základe uplatnenia mimoriadneho opravného prostriedku“. Podľa názoru ESĽP v danom prípade neexistovali nijaké okolnosti, ktoré by odôvodňovali zásah do právoplatného a vykonateľného rozsudku v prospech navrhovateľky. Tento zásah bol v rozpore so zásadou právnej istoty, ako aj so zásadou rovnosti zbraní, a ako taký ho ESĽP nepovažoval za zlučiteľný so zárukami podľa čl. 6 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd zo svojej rozhodovacej činnosti nezistil, že by mu navrhovateľka v lehote šiestich mesiacov odo dňa, keď sa rozhodnutie orgánu medzinárodnej organizácie stalo konečným, alebo od toho času, keď návrh na obnovu konania pred ústavným súdom mohol byť uplatnený, návrh na obnovu konania podala (§ 75 ods. 5 zákona o ústavnom súde). V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že vzhľadom na špecifický charakter inštitútu obnovy konania pred ústavným súdom, ako aj osobitnú úpravu lehoty na podanie takéhoto návrhu ústavnému súdu právne závery vyplývajúce z rozhodnutia ústavného súdu vo veci IV. ÚS 481/2011 na daný prípad aplikovať nemožno.</p> <p>Európsky súd pre ľudské práva nemá právomoc nariadiť obnovu konania pred ústavným súdom (resp. iným orgánom verejnej moci), jediným predpokladom na záver o opodstatnenosti návrhu na obnovu konania je zistenie, že z rozhodnutia orgánu medzinárodnej organizácie vyplýva povinnosť (pre Slovenskú republiku) preskúmania napadnutého rozhodnutia ústavného súdu. Je na štáte, ktorý je zmluvnou stranou dohovoru, aby zvolil potrebné opatrenia na to, aby sa už neporušovali ľudské práva a základné slobody a aby sa ich porušenie napravilo.</p> <p>Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd návrh navrhovateľky na obnovu konania odmietol podľa § 75b zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnený, keďže z rozsudku ESĽP nevyplýva povinnosť preskúmania napadnutého uznesenia ústavného súdu ústavným súdom.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	obnova konania-obnova konania pred ústavným súdom konanie pred ústavným súdom-podmienky konania pred ústavným súdom

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.